

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Schimb

Onor. Red. «Transilvania»
(Str. Șaguna 8)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Biserica papistă și maghiarizarea

În nordvestul Ardealului se desfășoară, sub ochii noștri, o campanie, în scop ca minoritatea *șvabilor*, locuitori alături de majoritatea românească a populației, să rămână și mai departe sub înrăurirea *ungurimii*, întocmai cum fusese în vremile Ungariei dispărute de pe aceste meleaguri. Este vorba de continuarea procesului de *desnaționalizare* a *șvabilor*, expuși astăzi, după marele război, teroarei de maghiarizare a unor agenți rothermeriști.

Caracteristic este în deosebi faptul că, în campania aceasta, toată acțiunea de promovare a maghiarizării cade în sarcina — se vede că și în chemarea — mai ales a *bisericii romano-catolice*.

Subțirile desnaționalizării mai nouă sunt scoase la iveală de curând, într-o serie de articole, apărute în coloanele unui ziar român ardelenesc.

Chestiunea se prezintă în felul următor:

Vreo 70 mii de *șvabi* trăiesc risipiți între românii din județele Sătmăș, Sălaj, Bihor și Maramureș, unde au fost colonizați înaintea cu 200 de ani și ceva. Stăpânirile ungurești făcuseră toate încercările iertate, — și mai vârtos neiertate, — pentru a-i desființa naționalmente, așa că astăzi cam jumătate din cei 70 mii de *șvabi* își mai păstrează — în familie — limba maternă, nemțească. Conștiința națională este, cum vedem, mult redusă la acest popor, a cărui clasă intelectuală o formează, durere, ceata — renegaților.

Piedeca redeșteptării naționale o formează activitatea organelor bisericii romano-catolice: preoții aici nu predică în biserici *șvabilor* decât ungurește; în școlile lor confesionale limba maghiară și astăzi se lăfăiește nesupărată de nimeni; păterii romano-catolici, generalizând cazuri izolate, raportează guvernului român, că însuși poporul *șvab* cere în școli limbă ungurească (?)

Știm de mult, o constată istoria poporului român, că biserica romano-catolică din Ardeal

n'a urmărit, în trecutul său, nu mai scopuri religioase, ci a stat *mereu în serviciul statului pentru a desnaționaliza popoarele nemaghiare ale unui stat poliglot*, în care unguri, cu evrei cu tot, nu alcătuiau majoritatea absolută a locuitorilor.

Lupta o poartă și astăzi cu probată rafinerie. Biserica și școala ei sunt stăpânite de duhul sovinișt maghiar; organizațiile tinerimii răsar în formă de cuiburi iredentiste; fondurile lor culturale (alimentate din străinătate) susțin tineri *șvabi* la școli ungurești secundare din Satu-mare, Alba Iulia, Miercurea-Ciucului; ba se mai spune și aceea, că păterii autoritari refuză împărtășirea tainelor bisericești credincioșilor cari nu intră în voia preoțimii maghiarizatoare. Din acest punct de vedere, în regiunile nordvestice ardelenice, se exercită o adevărată teroare.

Intervenirea statului român, în fața slăbiciunii elementului *șvăbesc* și a iscusinței clerului romano-catolic, n'a dat aproape nici un rezultat în stăvilenirea campaniei maghiarizatoare.

Reacțiunea, în fața năvalei ungurești, are să pornească, pentru a reuși deplin, chiar din mijlocul celor prigoniți și de moarte primejduiți. S'au și găsit câțiva intelectuali, în frunte cu dl Dr. Winterhofen, cari înțelegând mai bine interesele superioare ale unui popor martirizat, au înființat, în Carei, *Reuniunea germano-șvăbească*, în scop să organizeze rezistența împotriva propagandei nenorocite. Reuniunea stabilește, într'un memoriu adresat guvernului, că limba germană a fost înlăturată din învățământ și înlocuită cu limba maghiară, numai în urma *rapoartelor falșe și tendențioase ale romano-catolicismului maghiarizator*, — și cere ocrotirea statului pentru școlile din nordvestul ardelenic...

Toleranța prea largă, de până acum, a încurajat opera desnaționalizării spre paguba *șvabilor*, dar și a statului, — ale

cărui organe sânt cu atât mai ales datoare să intervie cu mijloace grabnice și efective.

Nu mai poate fi îngăduit, cu nici un pret, ca biserica papistă, sub stăpânirea românească a țării, să întretie și să îndemne aspirațiile etnice ungurești paralele cu acțiunea rothermeristă dela Budapesta, îndreptată împotriva integrității teritoriale a țărilor desrobite.

Vom urmări de alt fel problema aceasta, a continuării operei maghiarizatoare, în care biserica apusului își are partea leului și, la prilej, vom reveni asupra mișcărilor antipatriotice ale reprezentanților săi.

Confesionalism și confesionalism

Nu arare ori membri de ai bisericii noastre, poate chiar din cler, spun cu aer de superioritate a gândirii: «Eu nu fac confesionalism, sânt nițel mai avansat în gândire»...

Oamenii aceștia nu-și dau seamă cât rău produc bisericii declarațiile lor, prin care cred că se ridică mult în ochii mulțimii de rând.

Este sigur, că în veacul al XX-lea nimeni nu poate pretinde un confesionalism bătaios și intolerant.

Dar, dacă nu e de admis confesionalismul încăpăținat, nu e de înțeles nici felul de confesionalism apatic.

Ce te faci cu un confesionalism care dă din umeri, și merge mai departe atunci când cineva tocmai din fundul Americii vine și-ți atacă legea în cutare colț ascuns al Ardealului. Ei, Americanul, crede că găsește destule motive să-ți impună credința lui, cu care noi nu avem nici în clin, nici în mănecă, și tu care ai zeci de strămoși înaintea ta, cari au crezut tot așa ca și tine, tu faci din umeri și mergi mai departe?

Lege cu dea sila însă nu putem primi nici dela cei mai buni prieteni. Mii și mii de fire sufletești ne leagă de legea noastră moștenită din străbuni, — și când ne

atacă cineva legea, ne atacă ființa.

E foarte greu să șadă doi inși pe acelaș scaun: ori șed eu, ori șezi dumneata. Pe pământul acestei țări ori sântem noi stăpâni, ori sânt alții! Doi stăpâni nu pot să fie.

Scriitorul acestor șire a fost martor când sau oameni de altă confesiune, sau sectanți și au bătut joc, fără absolut nici o jenă sau frică, de biserica și legea noastră, fără să li se fi întâmplat cea mai mică neplăcere.

Și invers, am văzut pe omul de altă confesiune, sau sectant, care pentru un caz de nimic a dat de lucru la toate autoritățile, până a primit satisfacție.

Va fi frumoasă toleranța și complezanța, — dar aceste însușiri nu trebuie să depășească marginile demnității.

Mâna străină azi e încă departe, și tocmai de acolo se întinde până în țara noastră, să ne răpească credința strămoșească; dacă, din bună vreme, nu dăm peste mâna aceasta ca să simțăm, ea va veni tot mai aproape și ne va strânge tot mai tare, — și când vom vrea să dăm, va fi poate cam târziu...

Trebuie să spunem mâinei străine în toată cuvința, dar și cu toată hotărârea, că mai bine vrem să rămânem săraci și necăjiți, decât să ne punem în vânzare credința.

A sosit ceasul să arătăm străinilor că avem demnitate. Cu temenele și cu măsuri pe jumătate n'am făcut nimic. Vor protesta ziarele neprietene și doctorii cari vor să ne despoaie de credință, — dar nouă ne va fi bine și dușmanii în șinea lor ne vor respecta și ne vor cruța cu târcoalele lor religioase.

Azi preoțimea ortodoxă s'a mișcat, se țin congrese, se fac misiuni, se lucrează pe toate terenurile; — dar, când ne facem bilanțul, vedem că cele mai bune și mai frumoase puteri ale noastre se irosesc zadarnic, dacă milioanele de credincioși ai noștri, și mai ales cei cu înțelegere pentru primejdia care ne paște, dau din umeri, fac la socoteli și trec mai departe.

Eată unde am ajuns, dacă nu facem confesionalism îngăduit de legile frii și de cele omenesti.

O armată, fie cât de mică, dacă are credința că dânsa va bate toate armatele din lume, pleacă cu sorți de izbândă la bătaie. Și invers, fie o armată cât de mare, dacă inima ei este îndoită, pierderea pe jumătate îi este asigurată dinainte.

Nu mai încapă îndoială, o biserică se susține prin activitate, brăzdată pe toate terenele, — dar ori cât ar munci pe terenul științific și misionar, nu a făcut nimic, dacă nu are masa credincioșilor săi însuflețiți de credință. că biserică în care crede, este cea adevărată.

Focul dragostei pentru biserică, și la intelectuali, și la țărani, trebuie să l'alimentăm în continuu, fiindcă numai acest foc poate arde pe misionarii străini, cari confundă prea des România — cu unele locuri din Africa...

Trebuie să facem să simtă credincioșii noștri că atunci, când își bate joc cineva de biserică, își bate joc și de ei, fiindcă biserică este bucuria și ei sunt oștile, biserică este mama, și ei sunt fiii, biserică este izvorul, și ei sunt picăturile de apă din acest izvor...

Învățăturile și obiceiurile bisericii noastre sunt infiltrate în noi, în fiecare picătură de sânge, și când cineva se atinge de biserică noastră, se atinge și-și bate joc de sângele nostru.

A trecut vremea robiei și a întunecului, când pentru demnitate și pentru atitudine bărbătească se tăiau capetele cu dușmă. Azi se taie capetele celor lași și celor întunecați la minte, cari nu știu să apere drepturile sfinte...

Mister.

Moartea unui episcop. În Cluj a încetat din viață, Dumnezeu, în 19 i. c., episcopul unitar *Ferencz Josef* în vârstă de 93 de ani. A fost înmormântat, cu deosebită pompă, Miercuri d. a. la ora 3. Decedatul fusese ofițer al ordinului Coroana României, decorat de defunctul rege Ferdinand I. S'a bucurat și în cercurile românești de marea sa stimă.

Legea cultelor și presa noastră bisericească

Lupta împotriva proiectului de lege a cultelor, și împotriva concordatului, se urmează, în presa noastră bisericească, așa cum cer interesele obștești ale neamului și ale bisericii.

Revista bisericească culturală dela Oradea, *Legea Românească*, scrie în fruntea numărului său dela 15 i. c.:

«E imposibil să se găsească un guvern român, care de dragul unor efemere succese diplomatice, să fie gata, — uitându-și de suveranitatea statului nostru constituțional, în cadrul căruia prin însăși legea fundamentală ce stă la baza organizației lui, prin constituție, fiecărui cetățean, de orice limbă și lege ar fi el, îi sunt garantate toate drepturile și în măsură egală cu acelea ale marelui majorității a cetățenilor, — să impună țării obligațiuni jignitoare, înlesnind Romei papale să-și pue — prin concordat — la adăpost prada ce a jăcmănit din sufletul și avutul neamului nostru, prin uneltirile-i «misionare» de acum două veacuri și mai bine. Și nu credem să se găsească vreodată guvern român care să nesocotească interesele și aspirațiile celor 12 milioane români ortodocși, pentru a favoriza — prin concordat — 2-3 milioane de catolici, în marea lor majoritate minoritari cu tendințe de iredentism maghiar.

De aceea apelăm la acest patriotism să scutească țara de o zguduire mai mare decât toate zguduirile politice».

O ganul oficial, din eparhia Aradului, *Biserica și Școala*, publică în primul său dela 19 i. c. următoarele:

«Mângâiere avem însă în atitudinea centrelor noastre ierarhice. La Sibiu, la Cluj, la Oradea Mare s'a început o vie campanie prin organele de publicitate bisericești. Biserica simte primejdia, biserică ortodoxă se apără. La Sibiu se atacă în chip deosebit intenția de ratificare a concordatului, la Oradea Mare se osân-

dește recunoașterea cultului baptist, ear la Cluj îngrijorarea se manifestă în ambele direcții. Un strop de nădejde ni se strecoară în sufletul mahnit: că biserică ortodoxă-română ca un singur om se va opune primejdiilor, care o pândesc din partea baptismului și catolicismului.

De sigur, rolul ei este greu. Căci stăm în fața banului ca factor de propagandă. Banul în serviciul catolicismului e pe cale să formeze un patrimoniu specific catolic din averile patronale, care azi sânt încă ale statului. Banul în slujba baptiștilor va corupe pe cei leneși, cari vor fugi de muncă și vânzându-și sufletul vor insulta biserică ortodoxă, ca apoi să primească amnestie.

Valul amenință. Valul se vede. Să facem dig de apărare. Are cuvântul biserică dominantă a României-Mari».

Nouă legațiune română

Guvernul țării noastre a înființat o legațiune română în Rio de Janeiro, capitala Braziliei, constituind primul punct diplomatic al României în America de sud.

Rio de Janeiro cu universitate, cu o pompoasă catedrală și peste 50 biserici este primul oraș comercial și industrial din Brazilia, situat lângă frumosul golf cu același nume. Acest oraș mijlocește aproape întregul export și import pentru Brazilia. Se exportează cafea, zahăr și tutun, și se importează produse industriale și lemne. De aceea prin înființarea acestei legațiuni se vor activa legăturile noastre comerciale și economice în mod considerabil, rezultând cu siguranță un beneficiu important, pentru venitele țării.

Mai este importantă această legațiune și pentru motivul, că în Brazilia și Argentina avem o mulțime de emigranți români, în majoritate ardeleni și basarabeni, și astfel și această cauză națională va fi soluționată în mod satisfăcător.

Ministru României în acest important post a fost numit dl. *Dr. Calus Brediceanu*, fost ministru al Ardealului și subsecretar de stat în ministerul afacerilor străine. Domnia sa va pleca la sfârșitul acestei luni împreună cu dl. *Dr. Octavian Beu*, numit prim-secretar

de legație. Dl. Beu a fost până acum prim-secretar de legație la legațiunile noastre din Roma și Constanța, și făcând apoi un stagiu de 3 ani la Direcțiunea politico-juridică din Ministerul afacerilor străine.

Felicitând pe compatrioții noștri Dr. Calus Brădiceanu și Dr. Octavian Beu, pentru înalte distincțiuni ce li s'au făcut, le dorim succese frumoase, în noua lor misiune și ne bucurăm că înaltul guvern a ținut seamă la ocuparea acestor posturi de ardeleni.

Nr. 86/928 prot.

CONVOCARE

În temeiul art. 70, din Statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române, convocăm adunarea protopopească a tractului protopresbiterial Sibiu în sesiunea ordinară, pe ziua de Marți, 13 Martie 1928 la ora 10 a. m. în Seminarul arhidiecezan.

Serviciul divin se începe la ora 7.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul protopresbiterului despre afacerile anului trecut.
3. Socotelile anului 1927.
4. Bugetul pe anul 1928.
5. Eventuale propuneri.

Sibiu, la 23 Februar 1928.

Emilian Cioran
protopop.

Secta milenistă

— Din „Învățăturile” sale —

Secta milenistă dela Cluj, numită și a «Studentilor în b.b.», a lucrat, de opt ani de zile, cu deosebire în Ardeal, Bucovina și Basarabia. Are, în aceste ținuturi, vreo cinci milioane de sectanți, a căror majoritate este comunistă. Intemeiată în America de un oarecare Russel, după moartea acestuia a ajuns dirijată de milionarul Ruhrford. Având însemnate fonduri, și-a înființat sucursale în Franța, Olanda, Germania. De aici, din Germania, din orașul Magdeburg, se face conducerea sectanților în statele Europei centrale. Agențiile mileniste operează, de preferință și din motive de tact, pe frontierele țărilor unde sânt tolerate, — numai la noi fac contrarul.

Pentru a vedea ce «Învățăturile» propovăduiesc milenismul, dăm mai jos câteva citate din broșura de propa-

FOIȘOARA

REGULAMENT

(Urmare din Nr. 15).

Hotărârea acestui consistor va fi definitivă și executorie, după aprobarea și de către chiriarhul respectiv.

Art. 299. Sf. Sinod nici într'un caz nu va putea judeca chestiunea de fond sau să anuleze vreo hotărâre de caterisire fără trimiterea în judecata consistorului mitropolitan.

Art. 300. Sf. Sinod trimițând cazul după admiterea recursului, în judecarea altui consistor mitropolitan, va înainta acestuia, prin chiriarhul respectiv, dosarul cu actele cauzei.

Adresa de înaintare a dosarului va cuprinde și motivele pentru care Sf. Sinod a casat cu trimiterea hotărârii.

Art. 301. Consistorul mitropolitan, care va primi să judece din nou

cazul, va urma după procedura stabilită prin acest regulament.

Art. 302. Hotărârea consistorului mitropolitan va fi comunicată de către chiriarhul locului, președintelui Sf. Sinod, care la rândul său o comunică chiriarhului respectiv.

Art. 303. Condamnarea definitivă a unui diacon sau preot la caterisire va fi comunicată organului în drept pentru suprimarea salariului.

CAPITOLUL IX

Normele și condițiunile de revizuire ale sentințelor date de instanțele judecătorești bisericești

Art. 304. Orice sentință dată de instanțele bisericești de judecată rămasă definitivă, capătă puterea lucrului judecat, și asupra obiectului care a dat naștere procesului, între aceleași persoane și în fața acelorași instanțe, o învoire a procesului nu se

mai poate face nici în parte, nici în totalul cauzei.

Art. 305. Când un cleric va fi fost condamnat de una din instanțele de judecată bisericească printr-o sentință rămasă definitivă, la depunere din treaptă caterisire și afurisenie, din pricină că actele de care s'ar fi putut servi în apărare i-au dispărut și nu le a mai putut produce la termenul fixat și pentru aceasta a pierdut cauza, iar după ce a fost condamnat a intrat din nou în posesiunea acelor acte, executarea deciziei se va suspenda chiar și când recursul pentru casarea osândirii ar fi fost respins, sau chiar dacă în lipsă de vreun recurs deciziunea va fi dobândit autoritatea nerevocabilă.

Patriarhul ca președinte al Sfântului Sinod, fie din oficiu fie după cererea «organului de acuzare» dela consistorul spiritual central, fie după reclamația condamnatului, va însă-

cina pe «organul de acuzare» al consistorului spiritual central să sesizeze consistorul spiritual central.

Consistorul spiritual central după ce va verifica că în adevăr actele produse ulterior de condamnat i-au fost susținute cu intențiunea de a nu se putea folosi de ele și a rămas condamnat va casă deciziunea și va trimite pe acuzat înaintea unui alt consistor spiritual mitropolitan, altul decât cel care a pronunțat deciziunea casată, unde chestiunea va fi pusă din nou în desbateri. (Urmează).

Transilvania, revista Asociațiunii culturale, a apărut pentru Ianuar 1928 cu proză și versuri de: Sebastian Voicu, Z. Bărsan, I. Agârbiceanu, Al. Ciura, H. P. Petrescu, A. P. Bănuț ș. a. — Preț 20 lei. Redacția și administrația: Asociațiunea, Sibiu, str. Șaguna 6.

Pentru Sfânta Mănăstire Brâncoveanu

— Nou ctitor. — Dela oficii parohiale. — De peste munți. — Banca „Bihoreana”. — Alte contribuiri. —

S'a înscris, ca nou ctitor al sfintei Mănăstiri, arhitectul consiliului nostru arhiepiscopesc, dl **Fritz Buertmes**. Darul său ctitoresc este cu atât mai remarcabil, cu cât domnia Sa aparține nu ortodoxiei, ci altei confesiuni a țării noastre. Eată un exemplar cetățean care, credincios învățăturilor lui Hristos, ține ca relațiile armonice și de împrumutată ajutorare între biserici să fie cât mai strânse, în deosebi în timpuri când oamenii se pare că trăesc o epocă a decăderii într'un materialism tot mai necumpanit. De aceea dania generoasă a dlui Fritz Buertmes, a mult apreciatului nostru arhitect, trebuie să o relevăm în special.

Sume frumoase s'au mai trimis dela oficiul parohial din **Araci** (Arpătac) protop. Sf. Gheorghe, mănăstirea **Văratec**, și protoieria **I Vlașca**, de peste munți.

Contribuirile mai nouă sânt dela:

Dl **Fritz Buertmes**, arhitect al consiliului arhiepiscopesc, Sibiu. 50.000

Oficiul parohial **Araci** (Arpătac) a colectat dela Gheorghe Brânduș și Ioan Brânduș plugari, câte Lei 1000, dela alți credincioși Lei 1495, a plasat cără-

mizi în valoare de Lei 800, în total. 4295

Mănăstirea **Văratec**, județul Peatra-Nemțu, a colectat Lei 1100 și a plasat cărămizi în valoare de Lei 2000, în total. 3100

Protoieria **I Vlașca** a colectat cu lista de subscriere Nr. 380 dela mai mulți credincioși Lei 598 și a plasat cărămizi în valoare de Lei 2000, în total. 2598

Banca **Bihoreana**, Oradea mare, a plasat cărămizi în valoare de. 2200

Dl **Romul Albu**, catehet, Dumbrăveni. 500

Oficiul parohial din **Var**, protop. Caransebeșului. 200

Dl **Dr. George Lăbonțiu**, Caransebeș, a plasat cărămizi în valoare de. 170

Dl **Ludovic Giurca**, funcționar, Zlatna. 87

Oficiul parohial din **Rogojel**, protopopiatul Hue-din, a plasat cărămizi în valoare de. 60

Oficiul parohial **Răzoare**, protopopiatul Lăpuș, a plasat cărămizi. 20

Total Lei 63,230

Suma de mai înainte 3.185,460

Total general Lei 3.248,690

gandă a lui Rutherford, șeful lor de azi, care a publicat o, la sfârșitul anului 1927, sub titlul de «Freedom for the People», apărută în românește la Cluj, sub numirea «**Pacea popoarelor**».

La paginile 10, 15, 18, 28, 33 etc. cerul este numit un mituit organizator de războaie.

La pag. 15: «creștinismul este opera Deavolului» și «reprezentantul lui pe pământ»; «creștinismul pune la cale războaie, în unire cu guvernele și cu finanța».

La pag. 18: «invizibilul cârmuitor al popoarelor care se numesc creștine, este Satana». «Biserica creștină împiedică luarea puterii din mâna micilor minorități care conduce câte o națiune, și darea ei pe mâna multimilor».

La pag. 19—20: «Regii și ceilalți cârmuitori ai pământului au fost înștiințați că li s'apropie sfârșitul». Ei însă refuză să se lăpede de creștinism. «De aceea Dumnezeu a hotărât și a declarat, că va veni peste lume o vreme de restriște cum n'a mai fost: și că în această catastrofă va fi distrus tot creștinismul și toate organizațiile Satanei» (regalitatea, guvernele etc.).

La pag. 23: «Regii și președinții națiunilor nu sânt de fapt dâșii cei cari domnesc. Ei sânt oameni de rând, cari își ocupă respectivele locuri, și nu sânt altceva decât simboluri ale domniei. Puterea, care dom-

nește în dosul autorității, este Satana, Deavolul».

La pag. 33 se face instigație în contra clerului: «dacă poporul li refuză sprijinul, el n'ar mai exista azi pe lume. Și când acest sprijin va fi refuzat, creștinismul, care e o parte din organizația Deavolului, va cădea cum cade o peatră de moară în mare».

La pag. 40: «Înșelătorul și răul regim al creștinismului este o insultă la adresa lui Dumnezeu și a lui Hristos. El este înșelătorul și împilatorul poporului. El e total sub controlul Deavolului. El se razimă și își bazează dănuirea pe mulțimi. Multimilor revocați creștinismului sprijinul moral, financiar, sau de orice altă natură. Căci: «A venit timpul când această ipocrită orânduire trebuie să fie distrusă în cea mai teribilă luptă ce s'a pomenit pe pământ».

Acestea sânt propovăduirile periculoasei secte. Ele dovedesc că nu trebuie întârziat cu sancțiunile pe care dl ministru Alexandru Lapedatu a făgăduit să le introducă în noua lege a cultelor.

Biserica militară. Garnizoana din București e vorba se aibe o biserică militară, de unde preoții armatei să îngrijească suferințele trupele cu mai bun efect, decât prin slujbele săvârșite în cazărmi. În acest scop s'ar putea repara, scriu ziarele, biserica Sf. Dumitru de lângă poșta, făcând dintr'însa un locaș demn de armată.

INFORMAȚIUNI

Sărbătoarea Sfintei Invieri. Din Londra se anunță, că în camera comunelor s'a citit în 17 l. c. proiectul de lege, prin care data sărbătoarei Paștilor se stabilește invariabil, și adevă pe: Duminică ce urmează după a doua Sămbătă din April.

Pentru orfanii membrilor corpului didactic se vor înființa trei școli primare cu internate, în București, Craiova și Peatra-Neamț. — Orașe mari ca București și Craiova, cu atmosferă puțin sănătoasă pentru micii școlari, nu vor fi totmai locurile cele mai potrivite pentru astfel de așezământ.

Zilele de chetă. Ministerul sănătății și ocrotirilor sociale a hotărât: Se aprobă instituțiilor de asistență și cultură națională cu caracter general, specificate mai jos, zilele de chetă notate în dreptul fiecăreia, având dreptul de a chetă în întreaga țară: Societatea **Principele Mircea**, 25 Martie; Societatea **Cercușilor de gospodine**, Floriile; Societatea **Invalizii** din război, Duminică Tomii; **Liga** pentru Unitatea tuturor românilor, 10 Mai; Societatea **Ocrotirea Orfanilor** din război, 21 Mai; Societatea **Cultul Eroilor**. Înălțarea Domnului; Societatea **Profilaxia**, Izolarea și Combaterea **Tuberculozei**, Rusaliile (2 zile); **Uniunea Crucea Roșie** a României, 16 Noembrie. — Se aprobă zilele de chetă și următoarelor instituții, cu dreptul însă de a chetă numai în cuprinsul regiunilor notate în dreptul fiecăreia: Societatea **Pensionarilor** publici, militari și civili, 24 Ianuar, în Bucovina; Asociația **Creștină a Femelor române din Muntenia**, 18 Martie, în județele din Muntenia; Federația **Uniiu Femelor române din Brașov**, 8 Septembrie, în județele din Ardeal.

Nou profesor universitar. Aflăm cu plăcere că Dl **Dr. Emil Țeposu**, fiul corătelui nostru, al părintelui George Țeposu din comuna Cincșor, a trecut cu strălucit succes examenul de profesor universitar la Facultatea de medicină din Cluj. În fața comisiei compuse din profesorii dela Facultățile din București, Iași și Cluj. Dorim noului profesor, precum și fericitului părinte, care a depus atâta abnegațiune și jertfă pentru creșterea copiilor săi, cele mai sincere felicitări.

Biblie prețioasă. La mănăstirea cisterciacă din Viena s'a aflat nu demult o prețioasă biblie cehă, din anul 1450, care face parte dintre cele mai valoroase manuscrise cehice. Biblia aceasta a fost vândută unor particulari, cari pretind pentru acum pentru ea 750,000 coroane cehice, adică 3.800,000 lei.

De urmat. Primim următoarele: Stimate dl redactor, — Cu sufletul încărcat de multe desiluzii culese în cursul călătoriilor mele, am sosit în ziua de 20 Februar a. c. în orașul Sibiu. Am intrat la librăria Arhidiecezană să-mi cumpăr o carte, spre a mai alunga gândurile negre ce mă apăsau. Un domn simpatic și două domnișoare erau ocupate cu împachetarea de cărți, pe când un preot, cu barba presărată de fire argintii, supraveghea împachetarea. În lumea noastră materialistă de azi m'a surprins acest lucru. Un părinte dela sate să mai aibă vreme și mai ales darul a se ocupa și cu literatură? Interesându-mă mai aproape am aflat, că preotul care m'a impresionat așa de mult, e din satul Ungra lângă Cohalm, cu numele mi se pare Roșca, care se îngrijea de îmbogățirea unei biblioteci parohiale, procurând cărți de folos în preț de cinci mii lei. Gândul curat și dragostea acestui părinte mi-a împrăștiat toate desiluziile și deodată

m'a cuprins o senină bucurie, ear de pe buzele mele s'au desprins cuvintele: Dă, Doamne, bisericii noastre tot astfel de preoți vrednici!

Un creștin.

Efect al reformei agrare. Organul săptămânal de publicitate al bisericii luterane din țara noastră, **Kirchliche Bätter**, din Sibiu, a publicat, în Nrul său dela 16 Februar 1928, prelegerea ținută de o preoteasă cu prilejul unei întruniri a preoteselor acestei biserici. În prelegere se constată că țărâniimea săsească, bogată în pământuri și moși, n'o mai poate scoate la capăt de mulțimea și greul muncii. De ce? Pentru că — zice prelegerea amintită, — «de când cu reforma agrară, sașii nu mai găsesc oameni cari să se bage slugi, ear românii ar avea acum cu toții pământ, și nu se duc la slujit». (N'ar fi rău, dac'ar fi întocmai așa).

Inspectoare de vase. Autoritățile din New York, constatând că vasele, din unele restaurante, nu erau totmai curate, au hotărât să încredințeze supravegherea vaselor de bucătărie unor funcționare special pregătite. Femeile, calificate pentru această treabă, dresază procese verbale birtășilor, ale căror cratițe nu sânt curate.

Ce este aurul? Cu câteva zile înainte de izbucnirea grevei generale din Anglia, un ziar englez a des his un concurs: Cititorii ziarului erau rugați să și dea părerea asupra aurului. Eată și răspunsul, apretiat cel mai just și care fu premiat: «Aurul este un pașaport universal, cu care poți pătrunde ori unde, — afară de ceruri, — și este un producător a toate, — afară de fericire».

ȘTIRI LOCALE

Aviz. «Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu» anunță membrii săi, măiestri și calfe, că Duminică în 26 Februar a. c. la 3 ore d. a. va avea loc în Reuniune, o consfătuire pentru aranjarea unei expoziții industriale cu ocazia serbărilor jubulare de 60 ani, ce se vor ținea în vara anului curent. Membrii Reuniunii sânt rugați a lua parte.

Comitetul.

Adunare generală. Toți p. t. părinți și tutori legali ai elevilor, foștii elevi ai școlii deveniți majori, părinții foștilor elevi, membrii corpului didactic ai școlii, maestrii și patronii, și toți binevoitorii școlii de ucenici a statului din Sibiu (curs inferior) se convoacă la adunarea generală, care se va ținea Duminică în 11 Martie a. c. ora 11 a. m. în edificiul școlii din strada Avram Iancu Nr. 11. Dacă la această adunare nu vor fi prezenți 1/2 din membri, adunarea generală se amână pe Duminică următoare 18 Martie a. c. ora 11 a. m. tot în localul școlii, când se va ținea fără privire la numărul membrilor prezenți.

Statistica imobilelor neînchiriate. În interesul crizei de locuințe, primăria invită pe toți acei locuitori, cari au cunoștință de edificii neînchiriate, afătoare în orașul Sibiu, a le declara cât mai urgent, cu specificarea: casă de locuit, prăvălii, birouri. Declarațiile aceste le primește dl notar, Dr. E. Jekelius, strada Mitropoliei 2 ușa 17, până la 15 Martie a. c. zilnic dela ora 9 până la 12.

Posta redacției

Pr. A. N. în O. Le află cât se poate de nimerite. Și astfel, continuarea e dorită.

Casă de vânzare

cu două etaje, șase locuințe, având și două locașuri de prăvălie. În Sibiu, Piața Prințul Carol Nr. 25.

Informațiuni se dau în Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45. (28) 1—2

„PORUMBĂCEANA”, cassă de economii, soc. pe acțiuni în Porumbacul de jos

Convocare

Domnii acționari ai cassei de economii «PORUMBĂCEANA», societate pe acții, conform §-ului 16 din statute, se invită la

a XXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Porumbacul de jos, la 24 Martie 1928, la 2 ore p. m., în localul băncii.

OBIECTELE:

1. Raportul anual al Consiliului de administrație, bilanțul anului 1927, raportul Comitetului de censori și votarea absolutului pentru Consiliul de administrație și Comitetul de censori.
2. Deciziune asupra împărțirii profitului curat.
3. Alegerea a 4 membri în Consiliul de administrație, 3 pe durata de 6 ani, 1 pe durata de 3 ani, și eventual întregirea Consiliului de censori.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiar, în sensul §-ului 17 din statute, sânt rugați a-și depune acțiunile, eventual dovezile de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la casa societății pe lângă revers.

Acțiunile se pot depune și la institutele «Albina» Sibiu, «Furnica» Făgăraș, «Oiteana» Viștea Inferioară și «Cassa de Păstrare» Săliște, până inclusiv 22 Martie, iar reversele sânt a se înainta până la 25 Martie 1928.

Porumbacul de jos, 4 Februarie 1928.

(31) 1—1

Direcțiunea

Activa	Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1927	Passiva	
Cassa în numerar	21 366.—	Capital soc. 2000 acții à Lei 250	500 000.—
Bon la bănci	59 631.—	Fond de rezerva	280 000.—
Cambii de bancă	7 039 497.—	Fond de perderi	50 000.—
Imprumuturi pe obligațiuni	471 550.—	Fond de clădire	16 500.—
Efecte	56 000.—	Scopuri de binefaceri	23 298.—
Credite de Cont-Curent	1.479,821.—	Fond de pensii	22,000.—
		Rezervele speciale pentru creanțe dubioase	100,000.—
		Depuneri spre fructificare	7.581,067.—
		Creditori	17,391.—
		Reescont	200 000.—
		Dividende neridicate	4 277.—
		Interese transitoare anticipate	169,773.—
		Profit curat	163,559.—
	9.127 865 —		9.127,865.—

Debit	Contul Profit și Pierdere	Credit	
Interese la depuneri spre fructific.	913,579.—	Interese tranzitoare din 1926	156 560.—
Spese de birou	19,498.—	Interese de Escont	457 530.—
Salare	38 820.—	Interese de Cont-Curent	209 795.—
Impozite	125,288.—	Interese dela Efecte	3 966.—
Chiria	1 800.—	Proviziuni	443,552.—
1% Cifra de afaceri	8 859.—		
Profit curat	163 559.—		
	<u>1.271,403.—</u>		<u>1.271,403.—</u>

Porumbacul-de-jos, la 31 Decemvrie 1927.

Ioan Marinescu m. p.,
prezident.

Dimitrie Mandel m. p.,
vice-prezident și casar.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

G. Comșa m. p.

I. N. Marinescu m. p.

I. Stoichița m. p.

S. Silca m. p.

S'au revăzut și s'au aflat în consonanță cu cărțile purtate în deplină ordine.

Porumbacul-de-jos, 4 Februarie 1928.

Alexandru Bratu m. p.

Simion Grădinaru m. p.

Dr. Aurel Balicrea m. p.

Dr. Iosif Stoichița m. p.

Octavian Stoichița m. p.

Publicațiune

Pentru unele lucrări de reparații și transformări la casa fondului tipografiei arhidiecezane din strada Mitropoliei Nr. 45, până inclusive la 29 Februar a. c., se primesc devize — oferte în scris, adresate: Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane în Sibiu.

Informațiuni despre lucrările ce sânt a se face se pot primi dela delegatul comisiei Dr. Eusebiu Roșca, rectorul academiei teologice «Andreian» (strada Mitropoliei Nr. 24—28) în timpul dela 9—11 ore a. m. fie care zi.

Sibiu, din ședința comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, ținută la 10 Februar 1928.

(29) 1—2

Concurs

Pentru pictarea artistică a Iconostasului bisericii ort. române din Orăștie, jud. Hunedoara, se publică concurs.

Reflecții să-și înainteze ofertele închise Consiliului parohial în Orăștie până la 15 Martie a. c.

Consiliul parohial va alege și va încheia contract cu care va va dîntre concurenți. — Scese ori despăgubiri, pentru prezentare la fața locului, nu se plătesc.

Informațiuni mai de aproape se pot cere dela oficiul parohial.

Orăștie, la 22 Februarie 1928.

Pres. conc. par.
Vasile Domșa
protopop.

Nr. 119/1928.

(23) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Noul săsesc, protopresbiteratul Târnava mare, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român:

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dela stat; sesia parohială 12 jugare din care 5 jugare din reforma agrară, se va întegi până la 32 jugare; 3 1/2 stăngini lemne de foc aduse în curte; 1 (una) ferdă veche porumb de a fiecare familie, — văduvi și văduvele 1/2.

Doritorii de a ocupa acest post sânt invitați a-și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabilă înțelegere a acestuia să se prezinte în termenul indicat în vreo Duminecă sau sâmbătoare spre a cânta și predica și a face cunoștință cu poporul.

Biertan, la 4 Februar 1928.

Oficiul protopopesc ort. rom. Târnava mare în înțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Gheaja
adm. protopopesc.

Nr. 376/1928.

(46) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din Arpașul de Jos, protopresbiteratul ortodox român al Avrighului, în baza concursului consiliului parohial din 27 Martie 1927 se publică nou concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fașio-

nate în coala B. pentru întregirea venetelor preoțești dela stat.

2. Folosirea locului destinat pentru casa parohială.

3. Folosirea teritoriului de 5 jugare 1200 stăngini pătrați.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiterat în Avrigh, (poșta Avrigh, jud. Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau Sâmbătoare la biserică spre a cânta cuvânta eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrigh, 5 Februar 1928.

Oficiul protopresbiterat ortodox român al Avrighului în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Căndea
protopop.

Nr. 119/1928 prot.

(21) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Fântâna, cu f. l. H. gh. z. protopopiatul Rupeni (Cohalm), se publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat.
2. Sesiune parohială veche 4 1/2 jug. cat. și 5 jug. primit din reforma agrară.

3. Locuință în casele parohiale și folosirea curții, grădinii și a dependențelor de acestea.

4. Dela circa 140 familii din parohia Fântâna și 30 familii din f. l. H. gh. z. câte una ferdă nouă (20 lit) cucuruz Văduvi și văduvele plătesc pe jumătate.

5. Stola stabilită și uzitată în protopresbiteratul Cohalm.

Concurenții să-și înainteze cererile de concurs Oficiului protopopesc ortodox Rupeni (Cohalm) însoțite cu toate documentele necesare, și, spre a face cunoștință cu poporul, să se prezinte în vreo Duminecă sau sâmbătoare la biserică pentru de a cânta, predica sau celebra.

Oficiul Protopresbiterat ort. Rupeni (Cohalm) în înțelegere cu Consiliul parohial respectiv.

Ștena, la 1 Februar 1928.

Jeronim Buzea
adm. prot.

Nr. 121/1928.

(24) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III Dupușul, protopopiatul Târnava mare, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conform coalei B.

2. 20 (douăzeci) jugare pământ sesie parohială.

3. Trei (3) sortii, lemne pentru foc din padurea comunei politice.

4. Stola obișnuită în parohie.

Reflecții își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc, și cu prealabilă înțelegere a acestuia să se prezinte în termenul fixat în vreo Duminecă sau Sâmbătoare spre a cânta și predica și a face cunoștință cu poporul.

Biertan, la 4 Februar 1928.

Oficiul prot. ort. rom. Târnava mare în înțelegere cu Consiliul parohial.

Nicolae Gheaja
adm. protopopesc.